

Õiguskantsler

Teie 07.01.2020 nr

Meie 07.02.2020 nr 6-1/200205/2000661

Ettevõtluse alustamise toetus

Lugupeetud avaldaja

Palusite õiguskantsleril kontrollida [tööturuteenuste ja -toetuste seaduse](#) (TTTS) § 19 lõike 4 punkti 6 põhiseaduspärasust. Selle sätte järgi ei anta ettevõtluse alustamise toetust isikule, kellele kuulub või kellele kuue kuu jooksul enne toetuse avalduse esitamist kuulus osa täis- või usaldusühingust või rohkem kui 50 protsenti muust äriühingust. Teie hinnangul pole piirang proportsionaalne. Sätte tõttu ei saa toetust taotleda ka need ettevõtjad, kelle aktiivne tegutsemishooaeg on piiratud (nt suvehooajal tegutsev külapood), kuid kes sooviks muu ettevõtlusega alustada, et leida rakendust ka ülejäänud kuudel aastas.

Mõistan Teie seisukohta, ent TTTS § 19 lõike 4 punktis 6 sätestatud toetuse saamise piirangut ei saa pidada põhiseadusvastaseks.

Põhiseaduse § 28 lõige 2 kohustab riiki tagama inimesele töötuse korral sotsiaalse kaitse, kuid põhiseadusest ei tulene, milliste meetmetega seda täpselt teha tuleb. Riik peab küll tulema töötuks jäänud inimesele appi, ent riigil on õigus valida, kellele ja millist abi anda.

Esiteks on Riigikogu loonud sundkindlustusel põhineva töötuskindlustussüsteemi, mis annab õiguse töötuskindlustushüvitisele töötuse korral. Teiseks pakutakse tööturutoetusi ja -teenuseid, mis aitavad töötul tööd leida ja soodustavad tema tööalast arengut. Seadus loetleb mitmeid teenuseid (TTTS § 9), kuid töötu ei pea saama neid kõiki. Igal loodud teenusel on oma selge eesmärk ja sihtgrupp, kelle tööle aitamist peaks teenus soodustama.

TTTS § 19 lõike 4 punkti 1 järgi ei anta ettevõtluse alustamise toetust olemasoleva ettevõtja majandustegevuse alustamiseks ega laiendamiseks. [Seletuskirjas](#) on öeldud, et kui inimesel on soov alustada ettevõtlust mitmes tegevusvaldkonnas või saada toetust olemasoleva ettevõtte tegevuse laiendamiseks, on rahastamisel võimalik abi taotleda muudest allikatest, nt pangast, Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusest jne. Samamoodi ei anta ettevõtlusega alustamise toetust inimesele, kes on või oli toetuse avalduse esitamise eelnenud kuue kuu jooksul registreeritud füüsilisest isikust ettevõtjana (TTTS § 19 lg 4 p 6¹). Seejuures on füüsilisest isikust ettevõtja äriregistris registreeritud ka sel ajal, mil ta hooajaliselt ei tegutse.

Eelnevat arvestades saab järeldada, et Riigikogu on otsustanud anda ettevõtluse alustamise toetust üksnes kitsalt määratletud sihtgrupile – inimestele, kellel ei ole ühtegi äri(ühingut), milles

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

tal on otsustusõigus. Põhiseadus ei nõua, et toetuse sihtgrupp peaks olema laiem ja hõlmama ka neid, kes on hooajaliselt tegutsevad ettevõtjad. On poliitilise valiku küsimus, millisele sihtgrupile toetust anda.

Loodan, et selgitus on Teile abiks.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise